

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Валерій МАРЧЕНКО

«27 серпня» 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА РОБОТИ З ХОРЕОГРАФІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ
для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	024. «Хореографія»
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	«Хореографія»
Вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна, заочна
Навчальний рік	2025/2026
Кількість кредитів ECTS	4/120
Мова викладання, навчання й оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	екзамен

Розробник:

Шалапа Світлана Віталіївна, доцент кафедри хореографії НАКККіМ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Завідувач кафедри хореографії *М. Вантух* Мирослав ВАНТУХ
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

ПОГОДЖЕНО з гарантом освітньої програми «Хореографія»

Гарант освітньої програми *Н. Корисько* Наталія КОРИСЬКО

©Шалапа С.В., 2025

© НАКККіМ, 2025

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни(у т. ч. міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна «Методика роботи з хореографічним колективом», є складовою частиною програмної підготовки освітнього рівня (перший) бакалаврський та викладається на 4 курсі (VII семестр). Міждисциплінарні зв'язки з «Історія хореографії», «Методика виконання класичного танцю», «Методика виконання народно-сценічного танцю», «Методика виконання сучасного танцю», «Мистецтво балетмейстера», «Синтезовані форми сучасного танцю», «Тренаж» та іншими, забезпечуючи систему хореографічної освіти новітніми методиками, яких потребує сучасне мистецтво танцю.

Робоча програма зазначеної навчальної дисципліни забезпечена підручником «Методика роботи в хореографічному колективі» Шалапа С.В., Корисько Н.М., в якому викладено програмний матеріал що, розкриває теоретичні й методичні основи фахової підготовки балетмейстера, керівника хореографічного колективу. Зазначений підручник рекомендовано до друку вченою радою Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (протокол № 1 від 24.02.2015) та Державним методичним центром навчальних закладів культури і мистецтв України (протокол № 3 від 12.02.2015).

Також робоча програма забезпечена методичними рекомендаціями «Методика роботи в хореографічному колективі» Шалапа С.В., до семінарських занять і самостійної роботи студентів освітнього рівня «Бакалавр». Семінарські заняття мають формувати у здобувачів вищої освіти навчально-творчі й організаційно-управлінські навички. Підготовка до семінарських занять має бути здійснена за завданнями зазначених методичних рекомендацій, відповідно тем підручника «Методика роботи в хореографічному колективі» Шалапа С.В., Корисько Н.М. Самостійна робота є обов'язковою частиною навчального процесу здобувача вищої освіти для підготовки до наступного заняття, майбутньої фахової діяльності взагалі. Передбачається самостійне опрацювання основних та додаткових джерел (література, DVD і інше) за темою семінарського заняття.

2. Мета дисципліни – надати здобувачам вищої освіти достатній навчально-методичний матеріал, забезпечити процес його опанування і на цій основі напрацювати необхідні вміння та навички, що є базисом формування високопрофесійних здібностей майбутнього фахівця на царині мистецтва танцю. Мета дисципліни спрямована на формування професійних компетентностей майбутнього фахівця, зокрема значущих для його майбутньої професійної діяльності, особистих якостей та знань, умінь і навичок, які потрібні для виконання ним функціональних обов'язків за обраною спеціальністю.

3. Завдання:

- опанувати дидактично-методичні основи педагогічної діяльності з предмету «Методика роботи з хореографічним колективом»;
- ознайомити із джерелами хореографічно-методичного досвіду провідних майстрів хореографії та сформуванню вміння використовувати його практично;
- навчити майбутніх керівників методичним основам створення та подальшим засадам діяльності дитячого хореографічного колективу;
- навчити розподіляти майбутню фахову діяльність за такими розділами: організаційна, навчально-виховна, постановочна робота;
- ознайомити з документами законодавчої бази хореографічної освіти, навчити складати документацію планування та обліку освітнього процесу;
- сформуванню вміння користуватись отриманими знаннями, набутими вміннями та навичками в професійній діяльності;
- сприяти розвитку творчого потенціалу при вдосконаленні знань за обраним фахом.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку і ведення здорового способу життя.

ЗК5. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК4. Здатність оперувати професійною термінологією у сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК6. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК7. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань і вирішення проблем у сфері професійної діяльності.

СК8. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення й інтегрування в актуальний контекст із врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК9. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати

художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.

СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва тощо) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг і результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

СК16. Здатність дотримуватись толерантності в міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.

СК17. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.

СК18. Здатність впроваджувати інноваційні ідеї для створення актуальних культурно-мистецьких проєктів з урахуванням тенденцій розвитку хореографічного мистецтва в культурних креативних індустріях.

5. Програмні результати навчання:

ПРН2. Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності й досягнення суспільства в процесі діяльності.

ПРН5. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПРН9. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПРН12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПРН13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПРН14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

ПРН15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПРН16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПРН17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПРН19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПРН20. Вдосконалювати виконавські навички та прийоми в процесі

підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

ПРН21. Розвивати комунікативні навички, креативну та позитивну атмосферу в колективі.

ПРН22. Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

ПРН23. Виявляти, генерувати і впроваджувати креативні ідеї в професійній діяльності.

Програма навчальної дисципліни складається з чотирьох модулів:

1. Теоретичні концепції хореографічної освіти.
2. Основні розділи роботи в хореографічному колективі.
3. Специфіка роботи в дитячому хореографічному колективі.
4. Креативні практики організації фестивалів-конкурсів, концертів хореографічного мистецтва.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для денної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	Обсяг роботи здобувача, годин					
		з них:					
		Разом	лекції	семінарські	практичні	модульний контроль	самостійна робота
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ							
1.1.	<i>Тема 1.</i> Мета і завдання хореографічної освіти. Академічна доброчесність. <i>Тема 2.</i> Цілі та завдання курсу	8	2	2			4
1.2.	<i>Тема 3.</i> Специфіка викладання фахових дисциплін у навчальному закладі <i>Тема 4.</i> Класифікація танцювальних колективів за видами та формами мистецького спрямування	10	2	2			6
1.3.	<i>Тема 5.</i> Методика навчання хореографічним рухам за основними дидактичними принципами педагогіки <i>Тема 6.</i> Значення педагогічного досвіду майстрів класичного, народно-сценічного, бального, сучасного танців і майстрів хореографії в роботі з дітьми	10	2	2			6
1.4.	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 1 модуль	30	6	6		2	16

МОДУЛЬ 2. ОСНОВНІ РОЗДІЛИ РОБОТИ В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ						
2.1.	<i>Тема 7.</i> Основні розділи (види) роботи в хореографічному колективі, планування роботи <i>Тема 8.</i> Організаційна робота в хореографічному колективі	8	2	2		4
2.2.	<i>Тема 9.</i> Навчальна робота в хореографічному колективі. Хореографічна пам'ять, її види. <i>Тема 10.</i> Методичні принципи побудови уроку з фахових дисциплін. Значення <i>exercise</i> <i>Тема 11.</i> Методичні вимоги до побудови комбінацій тренажу з фахових дисциплін	10	2	2		6
2.3.	<i>Тема 12.</i> Постановочна робота в хореографічному колективі. Робота над репертуаром. <i>Тема 13.</i> Керівник хореографічного колективу як балетмейстер. Види його діяльності	10	2	2		6
2.4.	Модульний контроль	2				2
	Разом за 2 модуль	30	6	6		2 16
МОДУЛЬ 3. СПЕЦИФІКА РОБОТИ В ДИТЯЧОМУ ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ						
3.1.	<i>Тема 14.</i> Збереження фольклорно-етнографічного хореографічного матеріалу	6	2	2		2
3.2.	<i>Тема 15.</i> Організація фестивалів, конкурсів хореографічного мистецтва <i>Тема 16.</i> Значення гри для формування особистості дитини засобами хореографії	8	2	2		4
3.3.	<i>Тема 17.</i> Значення казки у виховному процесі дітей різних вікових груп засобами хореографії <i>Тема 18.</i> Музика та її значення в естетичному вихованні дитини	6	2	2		2
3.4.	<i>Тема 19.</i> Значення хореографічного мистецтва у виховному процесі молодого покоління <i>Тема 20.</i> Специфіка роботи в ДХК	8	2	2		4
3.5.	Модульний контроль	2				2
	Разом за 3 модуль	30	8	8		2 12
МОДУЛЬ 4. КРЕАТИВНІ ПРАКТИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФЕСТИВАЛІВ- КОНКУРСІВ, КОНЦЕРТІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА						
4.1.	<i>Тема 21.</i> Основні вимоги відбору для	6	2	2		2

	занять у ДХК <i>Тема 22. Методика навчально-виховної роботи в ДХК</i>						
4.2.	<i>Тема 23. Методика проведення хореографічних занять із дітьми певної вікової категорії</i> <i>Тема 24. Урок – основна форма навчального процесу ДХК</i>	6	2	2			2
4.3.	<i>Тема 25. Постановочна робота в ДХК</i> <i>Тема 26. Формування репертуару ДХК</i>	8	2	2			4
4.4.	<i>Тема 27. Специфіка організації фестивалів-конкурсів, концертів хореографічного мистецтва для дитячих колективів</i>	8	2	2			4
4.5.	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 4 модуль	30	8	8		2	12
	Всього з дисципліни	120	28	28		8	56

(для заочної форм навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	Обсяг роботи здобувача, годин					
		Разом	лекції	семінарські	практичні	модульний контроль	самостійна робота
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ							
1.1.	<i>Тема 1. Мета і завдання хореографічної освіти</i> <i>Тема 2. Цілі та завдання курсу</i>	6					6
1.2.	<i>Тема 3. Специфіка викладання фахових дисциплін у навчальному закладі</i> <i>Тема 4. Класифікація танцювальних колективів за видами та формами мистецького спрямування</i>	10					10
1.3.	<i>Тема 5. Методика навчання хореографічним рухам за основними дидактичними принципами педагогіки</i> <i>Тема 6. Значення педагогічного досвіду майстрів класичного, народно-сценічного, бального, сучасного танців і майстрів хореографії в роботі з дітьми</i>	14	2	2			10
	Разом за 1 модуль	30	2	2			26
МОДУЛЬ 2. ОСНОВНІ РОЗДІЛИ РОБОТИ							

В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ						
2.1.	<i>Тема 7.</i> Основні розділи (види) роботи в хореографічному колективі, планування роботи <i>Тема 8.</i> Організаційна робота в хореографічному колективі	10				10
2.2.	<i>Тема 9.</i> Навчальна робота в хореографічному колективі. Хореографічна пам'ять, її види <i>Тема 10.</i> Методичні принципи побудови уроку з фахових дисциплін. Значення <i>exercise</i> <i>Тема 11.</i> Методичні вимоги до побудови комбінацій тренажу з фахових дисциплін	10				10
2.3.	<i>Тема 12.</i> Постановча робота в хореографічному колективі. Робота над репертуаром <i>Тема 13.</i> Керівник хореографічного колективу як балетмейстер. Види його діяльності	10	2	2		6
Разом за 2 модуль		30	2	2		26
МОДУЛЬ 3. СПЕЦИФІКА РОБОТИ В ДИТЯЧОМУ ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ						
3.1.	<i>Тема 14.</i> Збереження фольклорно-етнографічного хореографічного матеріалу	8	2	2		4
3.2.	<i>Тема 15.</i> Організація фестивалів, конкурсів хореографічного мистецтва. <i>Тема 16.</i> Значення гри для формування особистості дитини засобами хореографії	6				6
3.3.	<i>Тема 17.</i> Значення казки у виховному процесі дітей різних вікових груп засобами хореографії <i>Тема 18.</i> Музика та її значення в естетичному вихованні дитини	8				8
3.4.	<i>Тема 19.</i> Значення хореографічного мистецтва у виховному процесі молодого покоління <i>Тема 20.</i> Специфіка роботи в ДХК	8				8
Разом за 3 модуль		30	2	2		26
МОДУЛЬ 4. КРЕАТИВНІ ПРАКТИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФЕСТИВАЛІВ-КОНКУРСІВ, КОНЦЕРТІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА						
4.1.	<i>Тема 21.</i> Основні вимоги відбору для занять у ДХК <i>Тема 22.</i> Методика навчально-виховної роботи в ДХК	6				6
4.2.	<i>Тема 23.</i> Методика проведення	8				8

	хореографічних занять з дітьми певної вікової категорії <i>Тема 24. Урок – основна форма навчального процесу ДХК</i>						
4.3.	<i>Тема 25. Постановча робота в ДХК</i> <i>Тема 26. Формування репертуару ДХК</i>	8					8
4.4.	<i>Тема 27. Специфіка організації фестивалів-конкурсів, концертів хореографічного мистецтва для дитячих колективів</i>	6	2	2			2
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 4 модуль	30	2	2		2	25
	Всього з дисципліни	120	6	4		2	108

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

IV курс, VII семестр

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ

Тема 1.1.

Тема 1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ (АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ)

Тема 2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Анотація до лекції 1.1

Хореографічна освіта історично функціонує за двома напрямками: перший – спеціалізовані навчальні заклади; другий – аматорство. Хореографічна освіта й виховання є частиною структури освіти та спрямована на розвиток здібностей, талантів дітей, учнівської та студентської молоді, задоволення їхніх інтересів, духовних потреб у професійному визначенні. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Метою курсу «Методика роботи з хореографічним колективом» є забезпечення всебічного розвитку та виховання гармонійно розвиненої особистості засобами хореографічного мистецтва, а також надання хореографічних знань і формування відповідних умінь і навичок, які допомагатимуть майбутньому керівникові хореографічного колективу знаходити правильні шляхи як в організаційній, навчально-тренувальній, навчально-виховній, так і в концертній (постановчій) діяльності.

План

1. Мета і завдання хореографічної освіти.
2. Види хореографічної освіти.
3. Академічна доброчесність.
4. Цілі та завдання курсу «Методика роботи з хореографічним колективом».

Семінарське заняття до теми 1.1.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо системи хореографічної освіти, принципів і правил академічної доброчесності та цілей і завдань курсу «Методика роботи з хореографічним колективом».

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. Яку мету й завдання має хореографічна освіта?
2. Назвіть навчальні заклади України мистецького спрямування.
3. Охарактеризуйте аматорське мистецтво як систему позашкільної освіти.
4. Назвіть критерії ефективності мистецького навчання.
5. Охарактеризуйте види хореографічної освіти.
6. Якими принципами та правилами (що відповідають академічній доброчесності) мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання?

7. Назвіть цілі та завдання курсу «Методика роботи з хореографічним колективом».

8. Яким фаховим досвідом має володіти майбутній керівник хореографічного колективу?

9. За якими розділами роботи майбутній керівник хореографічного колективу має формувати необхідні навички?

10. Назвіть рівні акредитації мистецьких навчальних закладів.

Література: 4-6, 16, 26-28, 32, 47.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

Опрацювати вивчений матеріал (короткий конспект).

1. Функціонування хореографічної освіти за двома напрямками.
2. Види навчальних закладів: прості та комплексні.
3. Вид хореографічної освіти – довишівська.
4. Вид хореографічної освіти – вишівська.
5. Вид хореографічної освіти – післявишівська.
6. Хореографія – один із важливих засобів гармонійного розвитку особистості.

7. Мета курсу «Методика роботи з хореографічним колективом».

8. Розділи роботи керівника колективу: організаційна, навчальна, постановочна.

9. Художньо-естетичний досвід майбутнього керівника хореографічного колективу.

Література: 4-6, 16, 26-28, 32, 47.

Тема 1.2.

Тема 3. СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ МИСТЕЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ

Тема 4. КЛАСИФІКАЦІЯ ТАНЦЮВАЛЬНИХ КОЛЕКТИВІВ ЗА ВИДАМИ ТА ФОРМАМИ

Анотація до лекції 1.2.

Специфіка викладання фахових дисциплін у навчальному закладі мистецького спрямування полягає в тому, що основний вид пізнавальної діяльності відбувається у хореографічному залі. Практичні дисципліни забезпечують професійно-хореографічний розвиток і становлення майбутнього викладача фахових дисциплін, керівника хореографічного колективу. Теоретичні дисципліни забезпечують знаннями історичного, методичного, хореографічного досвіду. Загальні дисципліни за фахом забезпечують міжпредметні зв'язки, що надає можливість використання знань і досягнень інших галузей з метою вдосконалення хореографічної діяльності.

Хореографічна термінологія – це сукупність професійних термінів, які використовують у мистецтві танцю.

Діяльність танцювальних колективів визначають за класифікаційними характеристиками: ознаками, видами, формами.

План

1. Специфіка викладання фахових дисциплін у навчальному закладі мистецького спрямування.
2. Термінологія – мова фахового спілкування.
3. Класифікація танцювальних колективів за видами.
4. Класифікація танцювальних колективів за формами.

Семінарське заняття до теми 1.2.

Мета: формування готовності поглиблення знань зі специфіки викладання фахових дисциплін у навчальному закладі мистецького спрямування та класифікації танцювальних колективів за видами і формами.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. У чому полягає специфіка викладання фахових дисциплін у навчальному закладі мистецького спрямування?
2. Назвіть практичні, теоретичні та загальні дисципліни навчального закладу мистецького спрямування.
3. Яку термінологію використовують у мистецтві танцю?
4. Кого вважають першим хореографом, який почав записувати термінологію балету?
5. Автор якої книги ввів поняття «хореографія»?
6. Назвіть особливості сучасної хореографічної термінології: основні вимоги, розподіл на групи, способи утворення понять, основні форми запису вправ.
7. За якими принципами класифікують хореографічні колективи України? Наведіть приклади.
8. Назвіть класифікацію хореографічних колективів за неординарними ознаками.
9. Назвіть відмінність між професійним і аматорським хореографічним колективом.

Література: 4, 5, 9, 12, 35, 36, 38, 41, 43, 44, 54.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

Використовуючи вказану літературу та конспект, підготувати доповідь (презентацію) за такими темами:

1. «Практичні, теоретичні та загальні дисципліни навчального закладу мистецького спрямування».
2. «Реконструкції танцю – іконографічні та літературні джерела».
3. «Поняття «хореографія» в історичному контексті».
4. «Хореографічна термінологія».
5. «Системи запису танцю».
6. «Основні вимоги до хореографічної термінології».
7. «Класифікаційні ознаки хореографічних колективів».
8. «Класифікація за видами хореографічних колективів».
9. «Класифікація за видами дитячих хореографічних колективів».
10. «Класифікація хореографічних колективів за неординарними ознаками».

11. «Класифікація хореографічних колективів за формою».

Література: 4, 5, 9, 12, 35, 36, 38, 41, 43, 44, 54.

Тема 1.3.

Тема 5. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИМ РУХАМ ЗА ОСНОВНИМИ ДИДАКТИЧНИМИ ПРИНЦИПАМИ ПЕДАГОГІКИ

Тема 6. ЗНАЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ МАЙСТРІВ КЛАСИЧНОГО, НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО, БАЛЬНОГО, СУЧАСНОГО ТАНЦІВ І МАЙСТРІВ ХОРЕОГРАФІЇ В РОБОТІ З ДІТЬМИ

Анотація до лекції 1.3.

Дидактика (від грец. *didaktikos* – повчальний) – розділ педагогіки; теорія освіти та навчання.

У сучасній педагогічній теорії хореографічного виховання застосовують такі основні дидактичні принципи: усвідомлення, активності, наочності, послідовності, доступності, міцності.

Значення педагогічного досвіду майстрів хореографії неможливо переоцінити. Численні методики, педагогічні прийоми та методи, метою яких є вдосконалення виконавських можливостей танцівників, пройшли апробацію часом і є базисом для наукового вивчення на впровадження їх у сучасну систему викладання.

План

1. Методика навчання хореографічним рухам за основними дидактичними принципами педагогіки.
2. Значення педагогічного досвіду майстрів класичного танцю.
3. Значення педагогічного досвіду майстрів народно-сценічного танцю.
4. Значення педагогічного досвіду майстрів бального танцю.
5. Значення педагогічного досвіду майстрів сучасного танцю.
6. Значення педагогічного досвіду майстрів хореографії в роботі з дітьми.

Семінарське заняття до теми 1.3.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо методики навчання хореографічним рухам за основними дидактичними принципами педагогіки; значення педагогічного досвіду майстрів класичного, народно-сценічного, бального, сучасного танців і майстрів хореографії в роботі з дітьми.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей питання:

1. Дайте визначення поняття «дидактика».
2. Охарактеризуйте основні дидактичні принципи.
3. Назвіть фази навчання хореографічного руху.
4. Хто з відомих педагогів хореографії використовував дидактичні принципи?
5. Охарактеризуйте внесок у мистецтво класичного танцю Енріко та Граціозо Чеккетті.

6. Який термін навчання класичному танцю охоплює підручник Л. Цветкової?
 7. Охарактеризуйте внесок В. Верховинця в українську хореографію.
 8. Що викладено в книгах К. Василенка?
 9. Автором яких видань є Г. Березова?
 10. Яке видання та якого автора написано згідно з програмами шкільної освіти?
 11. Яку країну вважають батьківщиною конкурсних бальних танців? Які книги написав А. Мур?
 12. У якому виданні можна дізнатися про принципи побудови уроку модерн-джаз танцю, структуру заняття, термінологію сучасної хореографії?
 13. Яке значення праці німецького лікаря Дж. Хавілера «Тіло танцівника» для розвитку хореографії?
- Література: 2, 4-6, 8, 16, 22.*

Завдання для самостійної роботи до теми 1.3.

Використовуючи вказану літературу, конспект, переглянути відеоматеріали, підготувати презентацію творчого та педагогічного досвіду (книга):

1. Граціозо Чеккетті «Повний курс класичного танцю. Школа Енріке Чеккетті».
2. Л. Цветкова «Методика викладання класичного танцю».
3. В. Верховинець «Теорія українського народного танцю», «Весняночка».
4. К. Василенко «Український танець».
5. Г. Березова «Хореографічна робота з дошкільнятами».
6. Г. Березова «Класичний танець у дитячих хореографічних колективах».
7. В. Мей і Н. Базарова «Азбука класичного танцю. Перші три роки навчання».
8. Л. Бондаренко «Ритміка і танець у 1–3 класах загальноосвітньої школи», «Ритміка і танець у 1–4 класах загальноосвітньої школи», «Методика хореографічної роботи в школі та позашкільних закладах».
9. А. Мур «Бальні танці».
10. Дж. Хавілера «Тіло танцівника».

Література: 2, 4-6, 8, 16, 22.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Передбачає перевірку знань з тем модуля 1 у формі тестування, усього 25 тестових питань: за

- 1 – 5 правильних відповідей здобувач отримує 1 бал;
- 6 – 10 правильних відповідей здобувач отримує 2 бали;
- 11 – 15 правильних відповідей здобувач отримує 3 бали;
- 16 – 20 правильних відповідей здобувач отримує 4 бали;
- 21 – 25 правильних відповідей здобувач отримує 5 балів.

Приклади тестів:

1. Види хореографічної освіти:
 - А. до вишівська, коледж, післявишівська

- Б. шкільна, вишівська, післявишівська
 - В. довишівська, вишівська (вища), післявишівська
2. Види навчальних закладів:
- А. прості та комплексні
 - Б. фахові та комплексні
 - В. спеціалізовані та фахові

Література: 2, 4-6, 8, 9, 12, 16, 22, 26-28, 32, 35, 36, 38, 41, 43, 44, 47, 54.

МОДУЛЬ 2. ОСНОВНІ РОЗДІЛИ РОБОТИ В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ

Тема 2.1.

Тема 7. ОСНОВНІ РОЗДІЛИ (ВИДИ) РОБОТИ В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ, ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ

Тема 8. ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ

Анотація до лекції 2.1.

Система позашкільної освіти – освітня підсистема, що поєднує державні, комунальні, приватні позашкільні навчальні заклади. Позашкільна освіта – сукупність знань, умінь і навичок, що отримують вихованці в позашкільних навчальних закладах у час, вільний від навчання в загальноосвітніх й інших навчальних закладах.

Позашкільний навчальний заклад – складова системи позашкільної освіти, яка надає знання, формуючи вміння та навички за інтересами. Для систематизації, дотримання вимог методичного спрямування, узгодженості видів роботи (організаційної, навчальної, постановочної) і з метою досягнення якнайкращих результатів керівник має планувати роботу хореографічного колективу.

З організаційної роботи починається функціонування хореографічного гуртка, діяльність якого забезпечує положення про позашкільний навчальний заклад.

План

1. Основні розділи (види) роботи в хореографічному колективі.
2. Планування роботи в хореографічному колективі.
3. Організаційна робота в хореографічному колективі.

Семінарське заняття до теми 2.1.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо основних розділів (видів) роботи в хореографічному колективі, планування роботи та організаційної роботи в хореографічному колективі.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. Дайте визначення понять «система позашкільної освіти», «позашкільна освіта», «позашкільний навчальний заклад», «педагогічне навантаження», «освітня діяльність», «вихованці», «учні».
2. Назвіть основні завдання позашкільної освіти. Хто здійснює керівництво позашкільним навчальним закладом?

3. Які обов'язки педагогічних працівників позашкільного навчального закладу?

4. Які розділи має один з основних документів керівника гуртка «Журнал планування та обліку роботи»?

5. Які розділи має «Журнал навчально-творчої та виховної роботи»?

6. Охарактеризуйте типові навчальні плани позашкільних навчальних закладів.

7. Що фіксує план навчально-виховної та методичної роботи?

8. «Організаційна робота – початок функціонування хореографічного гуртка».

9. «Прийом до позашкільного навчального закладу».

10. «Права й обов'язки вихованців позашкільного навчального закладу».

11. «Структура навчального року в позашкільному навчальному закладі».

12. «Організаційна робота в хореографічному колективі».

Література: 4, 5, 10, 12, 16, 22, 25, 26, 27, 33, 34, 43.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.

Використовуючи вказану літературу та конспект, підготувати доповідь за такими питаннями:

1. Система позашкільної освіти.

2. Художньо-естетичний напрям позашкільної освіти.

3. Органи управління позашкільною освітою.

4. Класифікація творчих об'єднань позашкільних навчальних закладів.

5. Положення про позашкільний навчальний заклад.

6. Права та зобов'язання педагогічних працівників позашкільного навчального закладу.

7. Журнал планування та обліку роботи гуртка.

8. Журнал навчально-творчої та виховної роботи.

9. Типові навчальні плани.

10. Навчальні програми позашкільного навчального закладу.

11. Види роботи у хореографічному колективі.

12. З якої ланки починає функціонувати хореографічний гурток.

13. Умови зарахування до позашкільного навчального закладу.

14. Які права та обов'язки мають вихованці позашкільного навчального закладу.

15. Яку структуру має навчальний рік у позашкільному навчальному закладі.

16. Засади організаційної роботи в хореографічному колективі.

Література: 4, 5, 10, 12, 16, 22, 25, 26, 27, 33, 34, 43.

Тема 2.2.

Тема 9. НАВЧАЛЬНА РОБОТА В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ. ХОРЕОГРАФІЧНА ПАМ'ЯТЬ, ЇЇ ВИДИ

Тема 10. МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ УРОКУ З ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН. ЗНАЧЕННЯ EXERCISE

Анотація до лекції 2.2.

Навчальна робота в хореографічному колективі поділяється на: навчально-виховну, навчально-тренувальну та репетиційну. Вона охоплює такі напрями: тренувальні заняття біля станка та на середині залу – тренаж; розучування й опрацювання окремих танцювальних елементів, комбінацій; розучування й опрацювання постановчих композицій.

Вправи класичного exercise дають найкращі наслідки, тому повинні становити основу навчальної роботи (навчально-виховної, навчально-тренувальної, репетиційної) не лише професіональних училищ, а й аматорських колективів. Основне призначення тренувальних вправ exercise – розвивати танцювальну техніку, гнучкість, м'якість і легкість.

Презентувати урок народно-сценічного танцю, який складається з трьох частин: навчально-тренувальної – тренаж біля станка (крутки, трюки, етюдна робота); постановчої – тренаж на середині залу (етюдна робота); репетиційної.

Сучасне хореографічне мистецтво за історичним розвитком поділяють на такі основні напрями: джаз, танець модерн, стрит денс (вуличні танці).

Бальні танці виникли в Європі й Америці. У світі бального танцю є два напрями: спортивно-бальні танці; соціальні танці.

План

1. Навчальна робота в хореографічному колективі.
2. Хореографічна пам'ять, її види.
3. Методичні принципи побудови уроку з фахових дисциплін.
4. Значення exercise класичного танцю.

Семінарське заняття до теми 2.2.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо навчальної роботи в хореографічному колективі, хореографічної пам'яті, її видів та методичних принципів побудови уроку з фахових дисциплін і значення exercise.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на такі питання:

1. Які напрями охоплює навчальна робота в хореографічному колективі?
2. У чому полягає основа успішної роботи танцювального колективу?
3. Яка система відбору в аматорські колективи танцю?
4. Назвіть мету та завдання навчальної роботи.
5. Що є неодмінною умовою для досягнення культури виконання?
6. Екзерсис класичного танцю, є першоосновою хореографічного мистецтва.
7. На чому ґрунтується хореографічна пам'ять танцівника?
8. Проаналізуйте послідовність засвоєння рухової дії.
9. Чому саме класична система становить основу навчальної роботи не лише професійних училищ, а й самодіяльних колективів?
10. Назвіть послідовність частин уроку класичного танцю.
11. Яке значення має exercise на середині залу?
12. Якій меті підпорядкований темп уроку класичного танцю?

13. Яке має значення класичний ехерсис у виховному процесі аматорського колективу?
 14. Чого досягає танцівник, вивчаючи курс народно-сценічного танцю?
 15. Із яких частин складається урок народно-сценічного танцю?
 16. У результаті яких запозичень народився тренаж народно-сценічного танцю?
 17. Які завдання має тренаж біля станка в народно-сценічному танці?
 18. На які групи з метою розвитку м'язів і суглобів розподіляють усі тренувальні рухи народно-сценічного танцю?
 19. На які основні напрями поділяють сучасне хореографічне мистецтво?
 20. Які особливості джаз-танцю? Назвіть його види.
 21. Якій танцівниці джазовий танець зобов'язаний теорією і методикою?
 22. Назвіть засновників танцю модерн.
 23. Обґрунтуйте технічні принципи та запозичення модерн-джаз танцю.
 24. Назвіть розділи уроку модерн-джаз танцю.
 25. Які напрями розвитку існують у світі бального танцю?
 26. Назвіть класифікацію виконавців бальних танців за віком.
- Література: 2-8, 12, 14-16, 22, 23, 25, 29-31.*

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2.

Використовуючи вказану літературу, конспект, наочний матеріал (відео, фото тощо), підготувати доповідь-презентацію за обраним питанням:

1. Навчальна робота в хореографічному колективі.
2. Відбір в аматорський танцювальний колектив.
3. Мета й завдання навчальної роботи.
4. Класичний екзерсис – стрижень багатогранного мистецтва танцю.
5. Значення комплектування й принципи відбору в аматорські хореографічні колективи.
6. Хореографічна пам'ять танцівника.
7. Послідовність і особливості частин уроку класичного танцю.
8. Ехерсис біля станка – методика роботи.
9. Ехерсис на середині залу – методика роботи.
10. Урок народно-сценічного танцю – базис набуття технічних основ і жанрових особливостей.
11. Тренаж народно-сценічного танцю біля станка.
12. Етюдна робота в народно-сценічному танці.
13. Засновники танцю модерн.
14. Принципи рухів, запозичених із джазового танцю.
15. Принципи рухів, запозичених із танцю модерн.
16. Структура уроку модерн-джаз танцю.
17. Особливості вуличних танців.
18. Які напрями розвитку існують у світі бального танцю?
19. Назвіть класифікацію виконавців бальних танців за віком.
20. Які особливості комбінацій тренажу бального танцю на основі європейських танців?

21. Назвіть особливості комбінацій тренажу бального танцю на основі латиноамериканських танців.

Література: 2-8, 12, 14-16, 22, 23, 25, 29-31.

Тема 2.3.

Тема 11. МЕТОДИЧНІ ВИМОГИ ДО ПОБУДОВИ КОМБІНАЦІЙ ТРЕНАЖУ З ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Тема 12. ПОСТАНОВЧА РОБОТА В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ. РОБОТА НАД РЕПЕРТУАРОМ

Тема 13. КЕРІВНИК ХОРЕОГРАФІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЯК БАЛЕТМЕЙСТЕР, ВИДИ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація до лекції 2.3.

Методика складання комбінацій екзерсису класичного танцю спирається на певні засади. Урок класичного танцю має головне завдання – знайти музичне вираження окремих рухів і комбінацій. На відміну від класичного екзерсису, усі вправи народно-сценічного танцю повинні мати національну манеру і певний характер виконання. Координація є основою уроку модерн-джаз танцю, де необхідно з'єднати рухи двох або більше центрів в одній комбінації. Підбір музичного матеріалу цілком залежить від завдань уроку і його побудови. Особливості комбінацій тренажу бального танцю на основі європейських танців: повільний вальс, віденський вальс, танго, швидкий фокстрот, повільний фокстрот. Особливості комбінацій тренажу бального танцю на основі латиноамериканських танців: пасодобль, румба, самба, ча-ча-ча, джайв.

Постановча робота в хореографічному колективі має два розділи: робота над репертуаром; виступ хореографічного колективу на сцені. Репертуар – це обличчя колективу.

Балетмейстер (нім. Ballettmeister – «постановник балету»; «майстер балетного спектаклю») – автор і постановник балетів, танців, хореографічних номерів, танцювальних сцен в опері й опереті, керівник балетної трупи, ансамблю народного (сучасного, бального) танцю, який веде педагогічну роботу.

План

1. Методичні вимоги до побудови комбінацій тренажу з фахових дисциплін.
2. Постановча робота в хореографічному колективі.
3. Робота над репертуаром.
4. Керівник хореографічного колективу як балетмейстер.
5. Балетмейстер, види його діяльності.

Семінарське заняття до теми 2.3.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо методичних вимог до побудови комбінацій тренажу з фахових дисциплін, постановчої роботи в хореографічному колективі, роботи над репертуаром і діяльності керівника хореографічного колективу як балетмейстера.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на такі питання:

1. Назвіть методичні вимоги до побудови комбінацій тренажу класичного танцю. Обґрунтуйте основи музичного супроводу класичного танцю.
2. Назвіть методичні вимоги до побудови комбінацій тренажу народно-сценічного танцю.
3. Обґрунтуйте технічні особливості модерн-джаз танцю. Назвіть технічні особливості танцю диско.
4. Які особливості комбінацій тренажу бального танцю на основі європейських танців?
5. Назвіть особливості комбінацій тренажу бального танцю на основі латиноамериканських танців.
6. Які розділи має постановочна робота в хореографічному колективі?
7. Що повинен враховувати керівник колективу у своїй роботі над репертуаром?
8. Які завдання дозволяє виконати вивчення традиційного хореографічного фольклору?
9. Яке значення постановочної роботи в діяльності хореографічного колективу?
10. У чому полягає завдання постановника при створенні хореографічного твору?
11. Яке значення музики в постановчій роботі?
12. Які аматорські колективи можуть працювати над освоєнням репертуару професійних ансамблів і театрів?
13. Що необхідно пам'ятати керівникам у постановчій роботі?
14. Дайте визначення поняття «балетмейстер».
15. За якими видами роботи поділяють діяльність балетмейстера?
16. Яким має бути план роботи керівника хореографічного колективу як балетмейстера при створенні хореографічного твору?
17. У чому полягає специфіка роботи балетмейстера в ансамблі танцю, ансамблі пісні й танцю, музично-драматичному театрі (опереті), зведених концертах, масових сценах, фестивальних процесіях, балеті на льоду, бально-спортивних танцях, видах спорту, кінематографії?

Література: 4, 5, 7, 8, 16-18, 21, 24, 28, 37-40, 45, 46, 48, 49, 51-53, 56-58.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.3.

1. Використовуючи досвід навчання на профільних заняттях, вказану літературу, конспект і наочний матеріал (відео, фото тощо), підготувати відео-презентацію за завданням:
 - «Комбінації тренажу класичного танцю»;
 - «Комбінації тренажу народного танцю»;
 - «Комбінації тренажу сучасного танцю»;
 - «Комбінації тренажу бального танцю».
2. Відповідно до опрацьованого матеріалу теми визначити й обґрунтувати мету репертуарної політики колективу за видом хореографії:
 - репертуарна політика колективів *класичного танцю*;
 - репертуарна політика колективів *народного танцю*;
 - репертуарна політика колективів *сучасного танцю*;

– репертуарна політика колективів *бального танцю*: професійного спрямування; аматорського спрямування.

За результатами дослідження підготувати презентаційну роботу.

3. Студент має скласти композиційно-сценарний план власної постановчої роботи, в якій визначити образи дійових осіб, намітити лінію їхньої поведінки відносно характеристики персонажів, розвиток дії за епізодами, точно вказати тривалість окремих частин танцю (танцювальних фігур) і загальну тривалість усього танцю. І далі, вже за композиційним планом, створити композиційний текст і малюнок хореографічного твору, керуючись законами сцени та драматургії: експозиція; зав'язка; розвиток дії, кульмінація; розв'язка. У роботі над хореографічним твором студент має визначитись та зафіксувати: музичний супровід, хореографічний текст (підбір лексики рухів) і сценічний костюм.

Література: 4, 5, 7, 8, 16-18, 21, 24, 28, 37- 40, 45, 46, 48, 49, 51-53, 56-58.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Передбачає перевірку знань з тем модуля 2 у формі тестування, усього 25 тестових питань – за:

- 1–5 правильних відповідей здобувач отримує 1 бал;
- 6–10 правильних відповідей здобувач отримує 2 бали;
- 11–15 правильних відповідей здобувач отримує 3 бали;
- 16–20 правильних відповідей здобувач отримує 4 бали;
- 21–25 правильних відповідей здобувач отримує 5 балів;

Приклади тестів:

1. Основні розділи (види) роботи в хореографічному колективі:
 - А. організаційна, навчальна, постановочна
 - Б. навчальна, репетиційна, постановочна
 - В. організаційна, навчальна, концертна
2. Згідно до *Типового навчального плану* планується робота:
 - А. гуртків, клубів, студій, творчих зборів
 - Б. груп, секцій, класів та об'єднань
 - В. гуртків, секцій, студій та інших творчих об'єднань

Література: 2-8, 10, 12, 14-18, 21-31, 33, 34, 37- 40, 43, 45, 46, 48, 49, 51-53, 56-58.

МОДУЛЬ 3. СПЕЦИФІКА РОБОТИ В ДИТЯЧОМУ ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ

Тема 3.1.

Тема 14. ЗБЕРЕЖЕННЯ ФОЛЬКЛОРНО-ЕТНОГРАФІЧНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Анотація до лекції 3.1.

Хореографічний фольклор надзвичайно багатий: танці-ритуали, танці-обряди, побутові, сюжетні, у супроводі хору та під акомпанемент самобутніх народних або тільки ударних інструментів.

Історичний процес побутування українців зафіксований у народній творчості, у фольклорних танцях. Українське танцювальне мистецтво пройшло довгий шлях: від найдавніших обрядово-ритуальних дійств до найвищих сучасних

мистецьких форм – класичного балету.

Українські балетмейстери зробили вагомий внесок у справу збереження фольклорно-етнографічного хореографічного матеріалу. Передусім, це такі митці: Х. Ніжинський, М. Соболев, В. Авраменко, В. Верховинець, П. Вірський, М. Болотов, В. Вронський, Г. Березова, Л. Калінін, Л. Чернишова, В. Михайлов, Я. Чуперчук, В. Петрик, А. Гуменюк, К. Василенко, К. Балог, Д. Ластівка, А. Кривохижа, М. Вантух, Г. Клоков, Н. Уварова, О. Гомон, І. Антипова й ін.

Існують три принципи обробки фольклорного танцю. Системи запису танцю: запис танцю: словесний, графічний; відеозйомка.

План

1. Збереження фольклорно-етнографічного хореографічного матеріалу.
2. Сценічна обробка хореографічного матеріалу.
3. Хореографічна постановка за записом.
4. Принципи запису хореографічного матеріалу.

Семінарське заняття до теми 3.1.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо збереження фольклорно-етнографічного хореографічного матеріалу.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на такі питання:

1. Обґрунтуйте значення поняття «фольклорний».
2. Назвіть українських балетмейстерів, які зробили вагомий внесок до справи збереження фольклорно-етнографічного хореографічного матеріалу.
3. Які є принципи обробки фольклорного танцю?
4. Охарактеризуйте принципи фіксації танцювального матеріалу та відтворення танцю за записом.

Література: 4, 5, 9, 10, 12, 16, 17, 21, 28, 37, 39, 45, 46, 48, 49, 51-53, 56-58.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

Здобувач вищої освіти має підібрати приклади фольклорних танцювальних номерів, вказавши їх регіональне розташування, назву, постановника.

Використовуючи вказану літературу та конспект, підготувати презентацію творчості українських балетмейстерів, які зробили вагомий внесок до справи збереження фольклорно-етнографічного хореографічного матеріалу: Павло Чубинський, Володимир Шухевич, Володимир Гнатюк, Василь Верховинець, Василь Авраменко, Роман Герасимчук та інші.

Підібрати приклади хореографічних постановок відповідно до трьох принципів обробки фольклорного танцю.

За записом танцю відтворити постановочну роботу (частину).

Література: 4, 5, 9, 10, 12, 16, 17, 21, 28, 37, 39, 45, 46, 48, 49, 51-53, 56-58.

Тема 3.2.

Тема 15. ОРГАНІЗАЦІЯ ФЕСТИВАЛІВ, КОНКУРСІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Тема 16. ЗНАЧЕННЯ ГРИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ

ЗАСОБАМИ ХОРЕОГРАФІЇ

Анотація до лекції 3.2.

Фестиваль (фр. *festival*, від лат. *festivus* – «святковий») – масове святкування, показ досягнень хореографічного мистецтва. Фестивалі бувають національні та міжнародні. *Конкурс* (від лат. *concursum* – «зіткнення») – змагання в галузі мистецтва хореографії з метою відзначення найбільш визначних конкурсантів – претендентів на перемогу. *Фестиваль-конкурс* – свято-показ досягнень хореографічного мистецтва з елементами змагання з метою заохочення та підняття рейтингу.

Підготовку до творчого виступу, проведення творчих звітів, концертів здійснюють поетапно.

Національна хореографічна спілка України (НХСУ).

Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені Павла Вірського.

Міжнародний конкурс балету імені Сержа Лифаря.

Важко переоцінити значення ігор у справі формування фізично здорового, морально стійкого й інтелектуально-розвиненого майбутнього покоління. Завдяки іграм можна виховати в дитини всі ті позитивні якості, котрі пропагуються в казках, музиці, танцях.

План

1. Організація фестивалів, конкурсів хореографічного мистецтва.
2. Значення гри для формування особистості дитини засобами хореографії.

Семінарське заняття до теми 3.2.

Мета: поглибити та систематизувати знання здобувачів щодо організації фестивалів, конкурсів хореографічного мистецтва та значення гри у формуванні особистості дитини засобами хореографії.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. Дайте визначення понять: «фестиваль», «конкурс», «фестиваль-конкурс».
2. Назвіть етапи підготовки до творчого виступу, проведення творчих звітів, концертів у хореографічному колективі.
3. Національна хореографічна спілка України.
4. Ким і з якою метою започатковано Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені П. Вірського (терміни проведення).
5. Ким і коли було засновано Міжнародний конкурс балету імені С. Лифаря (термін проведення).
6. Міжнародний фестиваль танцю «Серж Лифар де ля данс».
7. Обґрунтуйте значення гри для формування фізично здорового, морально стійкого й інтелектуально-розвиненого майбутнього члена суспільства.
8. Назвіть фази розвитку гри.
9. Народні рухливі ігри.
10. Назвіть компоненти структури ігрової діяльності.
11. Яке місце посідає гра в хореографічній діяльності?

Література: 4, 5, 11, 13, 20, 28, 50.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

1. Здобувач вищої освіти має окреслити:

- основні завдання та напрями діяльності НХСУ;
- назвати дати проведення та переможців *Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії імені Павла Вірського*;
- назвати дати проведення та переможців *Міжнародного конкурсу балету імені С. Лифаря*;
- назвати особливість Міжнародного фестивалю танцю *«Серж Лифар де ля данс»*.

2. Використовуючи вказану літературу та конспект, підготувати презентацію навчально-виховної діяльності видатних педагогів: А. Макаренко, К. Ушинського, В. Сухомлинського, Т. Лубенець та інших.

Підібрати ігри за віковими можливостями дітей: *раннє дитинство, середній період дошкільного дитинства, середній і старший дошкільний вік.*

Окреслити значення гри для дитини та навести приклади.

Література: 4, 5, 11, 13, 20, 28, 50.

Тема 3.3.

Тема 17. ЗНАЧЕННЯ КАЗКИ У ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ДІТЕЙ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП ЗАСОБАМИ ХОРЕОГРАФІЇ

Тема 18. МУЗИКА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ В ЕСТЕТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДИТИНИ

Анотація до лекції 3.3.

Казка – малий епічний жанр літератури. В основу казки покладено вигадані, фантастичні чи авантюрні події. У казці завжди розповідається про щось незвичайне, чарівне; триває боротьба добра і зла; чесне, добре завжди перемагає. Казка має виховне значення.

Колискові пісні – один із найдавніших жанрів народної словесності, що сягає корінням міфологічного періоду творчості. Спостереження доводять, що не лише образно-тематичною структурою, а й інтонаційно-ритмічною будовою вони споріднені із замовляннями.

Музика полегшує виконання хореографічних завдань, регулює рухи та надає дитині можливість імпровізувати в просторі та часі, спонукає до творчості.

Головне завдання педагога-хореографа в роботі полягає в тому, щоб упевнено підвищувати хореографічну культуру дітей, поступово знайомити їх із кращими зразками танцювального мистецтва, життям і діяльністю провідних хореографів, танцівників, композиторів.

План

1. Значення казки у виховному процесі дітей різних вікових груп засобами хореографії.

2. Музика та її значення в естетичному вихованні дитини.

Семінарське заняття до теми 3.3.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань

щодо значення казки у виховному процесі дітей різних вікових груп засобами хореографії та значення музика в естетичному вихованні дитини.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. Охарактеризуйте казковий епос, його походження.
2. У чому різниця між народною й авторською казкою?
3. Які українські письменники, педагоги звернули увагу на виховне значення казок?
4. Хто збирав, систематизував, досліджував українські народні казки?
5. Як умовно поділяють український казковий епос?
6. Назвіть особливості структури казки як жанру.
7. Поясніть походження та функції колискових пісень.
8. Поясніть зміст поняття «ритміка».
9. Яке значення має музично-ритмічне виховання в хореографічній освіті?
10. У чому полягає доцільний добір музичного матеріалу до занять з хореографії?
11. Охарактеризуйте засоби музичної виразності.
12. Чому сприяє сприймання музичного твору.
13. У чому полягає головне завдання педагога-хореографа в роботі з дітьми?

Література: 4, 5, 10, 12.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.3.

1. Використовуючи вказану літературу та конспект, підготувати презентацію про творчу діяльність письменників: І. Срезневський, І. Рудченко, П. Куліш, Б. Грінченко, М. Драгоманов, П. Чубинський, Г. Барвінок, О. Пчілка, Л. Українка С. Пасько, Ф. Гальперін, Т. Кінко, М. Прядко, Ш. Перро, Г.-К. Андерсен, Я. та В. Грім.

2. За мотивами яких казок були написані лібрето, музика, поставлені балетні спектаклі, мюзикли.

3. Написати сценарний план казки за законами драматургії у вигляді презентації.

4. Використовуючи вказану літературу та конспект, підготувати презентацію про творчу діяльність композиторів: М. Лисенко, М. Леонтович, Л. Ревуцький, О. Некрасов, М. Чембержі, Я. Степовий, М. Вериківський, К. Данькевич, Є. Станкович, Л. Дичко.

Література: 4, 5, 10, 12.

Тема 3.4.

Тема 19. ЗНАЧЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

Тема 20. СПЕЦИФІКА РОБОТИ В ДХК

Анотація до лекції 3.4.

Основна мета хореографічного мистецтва у виховному процесі молоді – сприяти естетичному вихованню та фізичному розвитку юного покоління.

Завдання хореографічного мистецтва у виховному процесі молодого покоління – надати початкову хореографічну підготовку, виявити здібності дітей і задовольнити їхню потребу в руховій активності, розвинути почуття ритму, хореографічну виразність, координацію рухів, на цій основі виховати художній смак, уміння сприймати мистецтво повноцінно.

Мета позашкільної освіти полягає у вихованні вільної дитини, у залученні її до інтелектуального діалогу, гармонізації спілкування, створенні умов для успіху, здатності почувати себе особистістю, мати право на невдачу.

Позашкільні виховні заклади покликані виховувати національну свідомість, любов до праці, розвивати особистісні якості людини.

Розрізняють два типи позашкільних установ: загальні (комплексні), спеціалізовані (профільні).

Основна мета хореографічної освіти як складової загальноосвітнього процесу – естетичне та моральне виховання дітей через усвідомлення та сприйняття ними кращих зразків світової хореографічної культури.

План

1. Значення хореографічного мистецтва у виховному процесі молодого покоління.
2. Специфіка роботи в ДХК.

Семінарське заняття до теми 3.4.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо значення хореографічного мистецтва у виховному процесі молодого покоління та специфіки роботи в ДХК.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. Яка мета позашкільної освіти щодо суспільного замовлення й освітньої політики держави?
2. Які якісні зміни відбуваються в розвитку творчої активності вихованців хореографічних гуртків у ході навчально-тренувальної та постановочної роботи?
3. Назвіть основні функції хореографічної діяльності, що забезпечують розвиток творчої активності особистості та формують її індивідуальний стиль.
4. Що відбувається в процесі систематичного залучення вихованців хореографічних гуртків до творчої діяльності?
5. Назвіть основну мету та завдання хореографічного мистецтва у виховному процесі молоді.
6. Яка мета позашкільної освіти в системі загальної освіти України?
7. Назвіть типи позашкільних установ.
8. Яка основна мета хореографічної освіти?
9. Які функції виконує керівник самодіяльного хореографічного колективу?

10. Що сприяє творчому успіху дитячого самодіяльного хореографічного колективу?

11. У чому полягає специфіка роботи в самодіяльному хореографічному колективі? Які при цьому використовують принципи?

12. Охарактеризуйте зміст роботи керівника дитячого хореографічного колективу, структуру та роль органів самоуправління.

Література: 4, 5, 10, 12.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.4.

Використовуючи вказану літературу та конспект, підготувати доповідь-презентацію на обрану тему:

- Основні функції хореографічної діяльності, що забезпечують розвиток творчої активності особистості та формують її індивідуальний стиль;
- Обладнання залу за видами хореографії;
- Документація з планування роботи в дитячому хореографічному колективі.

Література: 4, 5, 10, 12.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Передбачає перевірку знань з тем модуля 3 у формі тестування, усього 25 тестових питань – за:

1 – 5 правильних відповідей здобувач отримує 1 бал;

6 – 10 правильних відповідей здобувач отримує 2 бали;

11 – 15 правильних відповідей здобувач отримує 3 бали;

16 – 20 правильних відповідей здобувач отримує 4 бали;

21 – 25 правильних відповідей здобувач отримує 5 балів;

Приклади тестів:

1. Фестиваль (від латинського) – це:

- А. показовий
- Б. змагальний
- В. святковий

2. Конкурс (від латинського) – це:

- А. зіткнення
- Б. змагання
- В. протистояння

Література: 4, 5, 9, 10-13, 16, 17, 20, 21, 28, 37, 39, 45, 46, 48, 49, 50-53, 56-58.

МОДУЛЬ 4. КРЕАТИВНІ ПРАКТИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФЕСТИВАЛІВ-КОНКУРСІВ, КОНЦЕРТІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Тема 4.1.

Тема 21. ОСНОВНІ ВИМОГИ ВІДБОРУ ДЛЯ ЗАНЯТЬ У ДХК

Тема 22. МЕТОДИКА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ДХК

Анотація до лекції 4.1.

Навчання танцю потрібно починати в ранньому віці. Діти, насамперед,

повинні володіти певними природними здібностями, на підставі яких у процесі навчання формуються професійні якості танцівника. Окрім цього, обґрунтована необхідність залучати та використовувати в практиці відбору дітей для навчання мистецтву танцю сучасні наукові дослідження із суміжних галузей знань (педагогіки, анатомії, біомеханіки, психології, теорії музичної творчості), що сприятиме підвищенню ефективності й оптимізації процесу відбору дітей на початковій стадії навчання танцю.

Навчальний процес будується на активній взаємодії педагога з дітьми: детальне пояснення та показ завдання повинні викликати в дітей яскраві танцювальні враження; педагог зосереджує свою увагу на тому, як діти виконують завдання, як проявляють активність і почуття, як мобілізують увагу, особливо, як вихованці перемагають труднощі при засвоєнні матеріалу; педагог має бути стриманим, тактовним, ненав'язливо підводити вихованців до вільного прояву їхньої ініціативи.

План

1. Основні вимоги відбору для занять у ДХК.
2. Методика навчально-виховної роботи в ДХК.

Семінарське заняття до теми 4.1.

Мета: навчити здобувачів використовувати в подальшій професійній діяльності набуті теоретичні знання щодо основних вимог відбору для занять у ДХК і методики навчально-виховної роботи в ДХК.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. Які суміжні галузі знань необхідно використовувати при відборі дітей для навчання мистецтву танцю?
2. На якій основі має здійснюватися відбір дітей для навчання мистецтву хореографії?
3. Назвіть якості (здібності, навички, уміння), необхідні для успішного оволодіння мистецтвом танцю та формування спеціальних якостей танцівника.
4. Охарактеризуйте психічні особливості характеру за видами темпераменту та визначте їх здатність до занять мистецтвом танцю.
5. Охарактеризуйте критерії визначення музикальних, координаційних, хореографічних здібностей дитини.
6. Які анатомо-фізіологічні особливості дозволяють дитині займатися хореографією?
7. Що таке гнучкість тіла, виворітність ніг і стрибучість?
8. На чому базується навчальний процес активної взаємодії педагога з дітьми?
9. З чого починається виховання самостійності у вихованців?
10. Які методи (методичні прийоми), стимулюють у дітей бажання творчості?
11. Які вікові групи мають дитячі хореографічні колективи?
12. На яких документах базується структура навчально-педагогічного процесу в різних вікових групах дитячих колективах?

13. У чому полягає методика організації та проведення перших занять у дитячому колективі?

14. У чому полягає методика організації та проведення музично-ритмічного заняття з дошкільнятами та дітьми молодшого шкільного віку?

Література: 4, 5, 10, 12.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1.

Використовуючи вказану літературу, конспект та інтернет джерела, підготувати презентацію за обраною темою:

– «Основні вимоги відбору для занять у дитячому хореографічному колективі»;

– «Класичний *exercise* у дитячому хореографічному колективі».

Література: 4, 5, 10, 12.

Тема 4.2.

Тема 23. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДІТЬМИ ПЕВНОЇ ВІКОВОЇ КАТЕГОРІЇ

Тема 24. УРОК – ОСНОВНА ФОРМА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДХК

Анотація до лекції 4.2.

Віковий період – відрізок життя індивіда, який досягає певного ступеня розвитку та має характерні, відносно стійкі якісні особливості.

Кожен урок має сприяти ефективній реалізації *основних функцій дидактичного процесу* – освітньої, розвивальної, виховної та самовдосконалення.

Види уроків у хореографічній освіті: навчальний, контрольний, відкритий.

План

1. Методика проведення хореографічних занять з дітьми певної вікової категорії.

2. Урок – основна форма навчального процесу ДХК.

Семінарське заняття до теми 4.2.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо методики проведення хореографічних занять з дітьми певної вікової категорії та уроку, як основної форми навчального процесу ДХК.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. Що називають віковим періодом?
2. Обґрунтуйте вікову періодизацію за В. Крутецьким.
3. Що називають віковою кризою? Які вона має наслідки?
4. Які вікові періоди розвитку дитини найсприятливіші? Чому?
5. Обґрунтуйте зміст поняття «урок». Назвіть загальні вимоги до уроку.
6. Назвіть основні функції дидактичного процесу. Яка з них у контексті сучасних концепцій навчання висунута на перший план?
7. Які дидактичні вимоги до уроку?
8. Назвіть основні типи уроків.

9. Які етапи підготовки до уроку?
 10. Назвіть види уроків у хореографічній освіті.
- Література: 4, 5, 10, 12.*

Завдання для самостійної роботи до теми 4.2.

1. Використовуючи вказану літературу, конспект та інтернет джерела, підготувати презентацію за темою: «Анатомо-фізіологічні та психологічні особливості дітей:

- дошкільного віку (3–5 років);
- молодшого шкільного віку (6–9 років);
- середнього шкільного віку (10–14 років);
- старшого шкільного віку (15–17 років);
- особливості методики проведення з ними хореографічних занять.

2. Використовуючи вказану літературу та конспект, підготувати план-конспект уроку з хореографії, враховуючи його структуру.

Література: 4, 5, 10, 12.

Тема 4.3.

Тема 25. ПОСТАНОВЧА РОБОТА В ДХК ***Тема 26. ФОРМУВАННЯ РЕПЕРТУАРУ ДХК***

Анотація до лекції 4.3.

Балетмейстерська діяльність є одним з аспектів професійної роботи хореографа, що вимагає від нього образного мислення, творчої уяви, комунікативних і організаторських здібностей, виконавських, педагогічних і репетиційно-постановчих навичок.

Значну частину в репертуарі аматорського колективу посідає **фольклор**: дитячі пісні, казки, літературні твори, явища природи та інше. Сучасний постановник дитячих хореографічних номерів має бути обізнаним у галузі режисури, драматургії, сценографії, дизайну тощо.

Формування репертуару має співвідноситись із загальним напрямом колективу, з віковими можливостями дітей, що сформує творче обличчя колективу.

Джерелами формування репертуару можуть бути запозичення з репертуару професійних ансамблів танцю, співпраця із запрошеними провідними майстрами хореографії або ж сам керівник колективу є постановником репертуару колективу.

План

1. Постановча робота в ДХК.
2. Формування репертуару ДХК.

Семінарське заняття до теми 4.3.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо постановчої роботи в ДХК та формування репертуару ДХК.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. Назвіть складові роботи керівника танцювального колективу як балетмейстера-постановника.
2. Назвіть етапи створення хореографічного твору.
3. Чим характеризується діяльність керівника аматорського танцювального колективу?
4. Які принципи створення дитячих хореографічних номерів?
5. Назвіть джерела художнього задуму дитячих хореографічних композицій.
6. Обґрунтуйте зміст поняття «репертуар».
7. Назвіть джерела формування репертуару.
8. Назвіть номери малої та великої форми.
9. Які можуть бути концерти?
10. Назвіть критерії підбору репертуару для дітей.

Література: 4, 5, 17, 18, 20, 28, 40, 46.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.3.

Використовуючи вказану літературу та конспект:

- підготувати, лібрето до дитячого постановочного номеру за віком.
- скласти план концерту аматорського ансамблю.

Література: 4, 5, 17, 18, 20, 28, 40, 46.

Тема 4.4.

Тема 27. СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ ФЕСТИВАЛІВ-КОНКУРСІВ, КОНЦЕРТІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА ДЛЯ ДИТЯЧИХ КОЛЕКТИВІВ

Анотація до лекції 4.4.

Важливість конкурсів і фестивалів, які надають можливість творчості дитячим колективам, важко переоцінити, адже вони: пропагують і підтримують традиції; започатковують нові традиції сьогодення; надають можливість творчого спілкування; збагачують здобутками й ідеями; надають дійовий поштовх до подальшої плідної діяльності дитячої хореографії.

План

1. Специфіка організації фестивалів-конкурсів для дитячих колективів.
2. Специфіка організації концертів хореографічного мистецтва для дитячих колективів.

Семінарське заняття до теми 4.4.

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо специфіки організації фестивалів-конкурсів, концертів хореографічного мистецтва для дитячих колективів.

Завдання до семінарського заняття

Підготувати конспект відповідей на питання:

1. Яке значення фестивалів і конкурсів дитячої творчості?
 2. Які історичні традиції фестивалів сьогодення?
 3. Які бувають фестивалі та конкурси за рівнем проведення?
- Література: 4, 5, 16, 20, 28, 40.*

Завдання для самостійної роботи до теми 4.4.

Використовуючи вказану літературу, конспект та інтернет ресурс підготувати «Положення» про фестиваль.

Література: 4, 5, 16, 20, 28, 40.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

Передбачає перевірку знань з тем модуля 4 у формі тестування, усього 25 тестових питань – за:

- 1–6 правильних відповідей здобувач отримує 1 бал;
- 7–12 правильних відповідей здобувач отримує 2 бали;
- 13–18 правильних відповідей здобувач отримує 3 бали;
- 19–25 правильних відповідей здобувач отримує 4 бали;

Приклади тестів:

1. Які вимоги висуває мистецтво танцю до відбору дітей для занять хореографією:

- А. психологічні, фізичні та фізіологічні
- Б. бажання, спадковість і артистизм
- В. самопочуття, фізичні та бажання батьків

2. З метою підвищення культури танцю, розкриття естетики та краси танцювальної форми в урок водять:

- А. класичний exercise
- Б. stretching
- В. музично-ритмічне навчання

Література: 4, 5, 10, 12, 16-18, 20, 28, 40, 46.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

(за відвідування й активність протягом семестру по дисципліні)

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			1 модуль	2 модуль	3 модуль	4 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	2	2x2=4	2x2=4	3x2=6	3x2=6
2	Семінарські заняття	2	3x2=6	3x2=6	2x2=4	2x2=4
3	Модульний контроль	5	1x5=5	1x5=5	1x5=5	1x5=5
	Усього за модуль		15	15	15	15

	Екзамен	40
	Разом з дисципліни	15+15+15+15+40= 100 балів

ТЕСТИ ДО ЕКЗАМЕНУ

Передбачає перевірку знань до екзамену у формі тестування, усього 100 тестових питань – за:

- 1–60 правильних відповідей здобувач отримує 8 бали;
- 61–73 правильних відповідей здобувач отримує 16 балів;
- 74–81 правильних відповідей здобувач отримує 24 балів;
- 82–89 правильних відповідей здобувач отримує 32 балів;
- 90–100 правильних відповідей здобувач отримує 40 бали;

Приклади тестів:

1. Види хореографічної освіти:
 - А. довишівська, коледж, післявишівська
 - Б. шкільна, вишівська, післявишівська
 - В. довишівська, вишівська (вища), післявишівська

2. Види навчальних закладів:
 - А. прості та комплексні
 - Б. фахові та комплексні
 - В. спеціалізовані та фахові

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Мета і завдання хореографічної освіти.
2. Види хореографічної освіти.
3. Цілі та завдання курсу “Методика роботи з хореографічним колективом”.
4. Хореографічна термінологія як мова фахового спілкування.
5. Методика викладання фахових дисциплін у навчальному закладі та її завдання.
6. Класифікація танцювальних колективів за видами та формами.
7. Методика навчання хореографічним рухам за основними дидактичними принципами педагогіки.
8. Хореографічна пам’ять. Її види.
9. Збереження фольклорно-етнографічного хореографічного матеріалу.
10. Сценічне оброблення фольклорного матеріалу.
11. Основні принципи запису танців.
12. Постановка танцю за записом.
13. Значення педагогічного досвіду майстра класичного танцю Г. Чеккетті (“Повний підручник класичного танцю”).

14. Значення педагогічного досвіду майстра класичного танцю Л. Цвєткової (“Методика викладання класичного танцю”).

15. Значення педагогічного досвіду майстра народно-сценічного танцю В. Верховинця (“Теорія українського народного танцю”, “Весняночка”). В. Верховинець як основоположник запису танцю в Україні.

16. Значення педагогічного досвіду майстра народно-сценічного танцю К. Василенка (“Український танець”).

17. Значення педагогічного досвіду майстра сучасного танцю Дж. Хавілера (“Тіло танцівника. Медичний погляд на танці і тренування”).

18. Значення педагогічного досвіду майстра бального танцю А. Мура (“Бальні танці”).

19. Значення педагогічного досвіду майстра хореографії в роботі з дітьми Г. Березової (“Хореографічна робота з дошкільнятами”, “Класичний танець у дитячому колективі”).

20. Значення педагогічного досвіду майстра хореографії в роботі з дітьми Л. Бондаренко (“Методика хореографічної роботи в школі та позашкільних закладах”, “Ритміка і танець у 1–4 класах загальноосвітніх шкіл”).

21. Основні розділи (види) роботи в хореографічному колективі. Планування роботи в хореографічному колективі.

22. Організаційна робота в хореографічному колективі.

23. Організація та створення хореографічного колективу.

24. Види колективів класичного танцю, методика роботи.

25. Види колективів народного танцю, методика роботи.

26. Види колективів сучасного танцю, методика роботи.

27. Види колективів бального танцю, методика роботи.

28. Приміщення та обладнання залу для занять хореографією. Репетиційний одяг і взуття для занять із хореографії. Забезпечення та використання технічних засобів у роботі хореографічного колективу.

29. Навчальна робота в хореографічному колективі (навчально-виховна, навчально-тренувальна, репетиційна).

30. Методичні принципи побудови уроку з фахових дисциплін: класичний танець (послідовність тренажу, кількість і тривалість частин уроку).

31. Методичні принципи побудови уроку з фахових дисциплін: народно-сценічний танець (особливості уроку, музичний супровід, етюдна форма).

32. Методичні принципи побудови уроку з фахових дисциплін: сучасний танець (тренаж, основні елементи, методика розучування).

33. Методичні принципи побудови уроку з фахових дисциплін: бальний танець (тренаж, основні елементи, методика розучування).

34. Значення тренажу у виховному процесі творчого колективу.

35. Методичні вимоги до побудови комбінацій тренажу класичного танцю, основи музичного супроводу.

36. Методичні вимоги до побудови комбінацій тренажу народно-сценічного танцю, основи музичного супроводу.

37. Методичні вимоги до побудови комбінацій тренажу сучасного танцю, основи музичного супроводу.

38. Методичні вимоги до побудови комбінацій тренажу бального танцю, основи музичного супроводу.
39. Постановча робота в хореографічному колективі.
40. Керівник хореографічного колективу як балетмейстер; види діяльності.
41. План роботи керівника хореографічного колективу як балетмейстера при створенні хореографічного твору.
42. Робота керівника хореографічного колективу над сценарієм постановчої роботи.
43. Робота керівника хореографічного колективу з музичним матеріалом у постановчій роботі.
44. Робота керівника хореографічного колективу з художником у постановчій роботі. Значення костюма в танці.
45. Робота над репертуаром в аматорському хореографічному колективі класичного танцю.
46. Робота над репертуаром в аматорському хореографічному колективі народного танцю.
47. Робота над репертуаром в аматорському хореографічному колективі сучасного танцю.
48. Робота над репертуаром в аматорському хореографічному колективі бального танцю.
49. Методика підготовки хореографічного колективу до творчого виступу.
50. Методика проведення творчих звітів, концертів аматорського хореографічного колективу.
51. Організація фестивалів, конкурсів хореографічного мистецтва (Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені П. Вірського, Міжнародний конкурс балету імені С. Лифаря).
52. Значення хореографічного мистецтва у виховному процесі молодого покоління.
53. Значення гри для формування особистості дитини засобами хореографічного мистецтва.
54. Значення казки у виховному процесі дітей різних вікових груп засобами хореографічного мистецтва.
55. Музика та її значення в естетичному вихованні дитини засобами хореографічного мистецтва.
56. Методика організації дитячого хореографічного колективу (з урахуванням видової специфіки колективу та віку учасників).
57. Специфіка роботи в дитячому хореографічному колективі.
58. Планування роботи в дитячому хореографічному колективі (документація).
59. Зміст роботи керівника дитячого хореографічного колективу, структура та роль органів самоуправління.
60. Основні вимоги відбору для занять у дитячому хореографічному колективі (фізичні та фізіологічні дані).
61. Методика навчально-виховної роботи в дитячому хореографічному колективі (методичні прийоми: показ, зразок, слово, музика, гра, підсвідома діяльність).

62. Структура навчально-педагогічного процесу в різних вікових категоріях дитячого хореографічного колективу.

63. Урок як основна форма навчального процесу в дитячому хореографічному колективі.

64. Види уроків у дитячому хореографічному колективі. Методика проведення навчального, контрольного відкритого уроку.

65. Методика організації першого заняття в дитячому колективі.

66. Методика проведення хореографічних занять з дітьми дошкільного віку (3–5 років).

67. Методика проведення хореографічних занять з дітьми молодшого шкільного віку (6–9 років).

68. Методика проведення хореографічних занять з дітьми середнього шкільного віку (підліток, 10–14 років).

69. Методика проведення хореографічних занять з дітьми старшого шкільного віку (юнацький вік, 15–17 років).

70. Музично-ритмічне заняття з дошкільнятами та дітьми молодшого шкільного віку.

71. Методика опанування рухами класичного *exercise* у дитячому хореографічному колективі.

72. Постановча робота в дитячому хореографічному колективі.

73. Постановча робота з дітьми різних вікових груп.

74. Формування репертуару дитячого хореографічного колективу (певної вікової категорії).

75. Організація концертів, фестивалів, конкурсів хореографічного мистецтва для дитячих колективів.

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Видами практичних завдань є питання, які здобувачі опрацьовують на основі запропонованої літератури (а також підібраної самостійно). Результати своєї роботи представляють у формі конспекту, відео, презентації тощо, які мають відповідати таким критеріям: логічність розкриття теми, обґрунтованість представлених тез доречними прикладами, історична достовірність, самостійність суджень.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

Оцінку А (90-100) – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

- здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни, бездоганне знання матеріалу;
- здобувачем опрацьована значна кількість джерельного матеріалу;
- застосовує теоретичні знання та робить власні висновки та узагальнення;

– враховується результати поточного контролю, активність на лекційних заняттях, виконання обсягу самостійної роботи.

Оцінку В (82-89) – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал: здобувач виявляє знання програми навчальної дисципліни але допустив незначні помилки;

– наявні незначні неточності у виконанні презентаційних завдань:

– враховуються результати поточного контролю, активність на лекційних заняттях, виконання обсягу самостійної роботи.

Оцінку С (74-81) – заслуговує здобувач відповідь якого побудована не чітко;

– наявні неточності у виконанні практичних завдань (презентацій);

– враховуються результати поточного контролю, активність на лекційних заняттях, виконання обсягу самостійної роботи.

Оцінку D (64-73) – якщо відповідь здобувача є поверхневою, недостатньо аргументованою:

– є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;

– є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту вивченого матеріалу;

– здобувач проявляє фрагментарне незнання матеріалу в межах навчальної дисципліни;

– враховуються результати поточного контролю, активність на лекційних заняттях, виконання обсягу самостійної роботи.

Оцінку E (60-63) – якщо відповідь здобувача є поверхневою:

– свідчить про наявність прогалин у отриманні знань з навчальної дисципліни;

– допускає у викладенні грубі помилки, що демонструють незнання значного обсягу матеріалу, в межах програми навчальної дисципліни;

– враховуються результати поточного контролю, активність на лекційних заняттях, виконання обсягу самостійної роботи.

Оцінку FX (35-59) – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною;

– демонструє незнання переважної частини матеріалу в межах навчальної дисципліни;

– враховуються результати поточного контролю, активність на лекційних заняттях, виконання обсягу самостійної роботи.

Оцінку F (1-34) – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну та не проявляв активність на лекційних заняттях, не виконав обсягу самостійної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Забрєдовський С.Г. Методика роботи з хореографічним колективом: навч. посіб. К.: НАКККіМ, 2010. –135с.
2. Колосок О.П. Майстри народно-сценічного танцю : біографічний довідник / уклад. О.П.Колосок. – К. : ДАКККіМ, 2008. – 116 с.
3. МАРТИНЕНКО О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь:Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390с.
4. Національна Хореографічна Спілка України. Шалапа С.В. Теорія та методика викладання спортивного танцю : підручник. Київ : НАКККіМ, 2015. 394 с. [сайт]. URL: <https://www.facebook.com/ukrdanceunion/posts/2041624252544900/>
5. Терещенко Н.В. Історія та методика бального танцю : навч.-метод.посіб. для студентів напряму підготовки (спеціальності) Хореографія* вищих навчальних закладів /Н.В.Терещенко. Херсон : «ІТ», 2015. 220 с.
6. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Київ : НАКККіМ, 2015. 252 с.
7. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 2. Київ : НАКККіМ, 2015. – 220 с.
8. Шалапа С. В. Методика виконання альтернативних стилів сучасного танцю : підручник. Київ : НАКККіМ, 2022. 384 с.
9. Шалапа С. В. Теорія і методика викладання спортивного танцю : підручник : у 2-х ч. Вид. 2-ге. Київ : НАКККіМ, 2017. Ч. 1. 404 с.
10. Шалапа С.В. Ретроспективний аналіз становлення системи запису танцю/С. Шалапа//: Мистецтвознавчі записки: Зб. наук. праць. Вип. 31. Київ : Міленіум, 2017. С. 317–324.

11. Шевченко В.Т., Климчук Л.М. Позашкільна робота з дітьми в хореографічних гуртках загальноосвітніх шкіл: методичний посібник. – К. – НАКККіМ, 2013. – 156с.

Допоміжна література

12. Лифар, Серж. Спогади Ікара / З фр. Пер. Г. Малець. Київ : Унів. Вид-во ПУЛЬСАРИ, 2007. 192 с.: іл. Українці у світовій цивілізації).

13. Роки жнив / Серж Лифар. К.іів : Сидоренко В.Б., 2020. 220 с.: іл.

14. Світлана Шалапа /Shalapa Svitlana : «Теорія і методика викладання спортивного танцю» – посібник для викладачів-хореографів загальноосвітніх і позашкільних закладів освіти./«Theory and methodology of teaching sports dance» – manual for choreography teachers of general and extracurricular educational institutions. Міжнародна рада з танців при ЮНЕСКО Львівська секція Міжнародної ради з танців 9–11 серпень 2019 р./International Dance Council Алкіс Рафтіс Президент СІД.

15. Шалапа С. В. Аспекти формування педагогічної культури у сфері мистецької освіти. Розвиток художньо-творчої особистості засобами різних видів мистецтва : зб. Матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 16–17 квітня 2021 р.). Київ : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2021. 120 с.

16. Шалапа С. В. Балетмейстерська діяльність – один з аспектів професійної роботи хореографа III Всеукраїнська науково-практична конференція «Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство» 10 листопада 2022 р.
<https://www.facebook.com/groups/namsca/permalink/3008507719449372>

17. Шалапа С. В. Витоки та перспективи українського фольклорного танцю. Зб. Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції «Українська національна культура: архетипи, моделі, практика», Інс-т культурології НАМ України 21.11. 2022 р. С. 55-59.
<https://icr.org.ua/podiyi/novyny/naukovi-konferentsiyi-zhovten-lystopad-2022-roku/>

18. Шалапа С. В. Вплив спортивно-гімнастичного руху на мистецтво хореографії: початок XX століття. Хореографія в сучасному мистецькому просторі: Зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції, Київ 3-4 лютого 2023 р. Київ. Видавництво “Олімпійська література”, 2023. С. 150-157.
https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/zbirnyk_materialiv_konferenciyi_3-4_lyutogo.pdf

19. Шалапа С. В. Критерії оцінювання хореографічного номеру членами журі на мистецькому конкурсі. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. IX Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 06–07 червня 2024 р.). Київ : НАКККіМ, 2024. С 25-27 [сайт]. URL:

https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/nauka/vydannia/Shalapa_S_V_Tezy_konf_2024_06_06_07.pdf

20. Шалапа С. В. Ніна Уварова – символ жінки в українській народній культурі. «Жінка в українській народній культурі: від Богині в трипільських орнаментах до образів жінки-захисника Батьківщини» Інститут культурології Національної академії мистецтв України запрошує до участі у дистанційному науковому круглому столі 30 листопада 2023 року.

21. Шалапа С. В. Сучасний танець на теренах України: фабула перетворень. /С. Шалапа// Тенденції розвитку народного та сучасного хореографічного мистецтва України Зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції НХСУ 25 лютого 2018 р. Київ : 2018. С. 38–42 с.

22. Шалапа С. В. Теорія і методика викладання спортивного танцю : підручник. Ч. 2 [укр., англ. м.] Київ : НАКККіМ, 2017. 300 с.

23. Шалапа С. В. Хореографічна освіта: виникнення, становлення, види та форми Культурні домінанти XXI століття: мистецька освіта : Зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції [упор. С.В. Шалапа], Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. С.51-53.

24. Шалапа С. В. Хореографічна освіта: виникнення, становлення, види та форми I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Збереження та розвиток української національної хореографічної культури» 5-6 червня 2023 року <https://uni-sport.edu.ua/content/ii-mizhнародna-naukovo-praktychna-konferenciya-horeografiya-v-suchasnomu>

25. Шалапа С. В. Хореографічний твір: інтелектуальна власність і плагіат Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. 219 с.

26. Шалапа С. Взаємодія галузей культури – хореографії та спорту – одна з умов сучасного розвитку мистецтва танцю /С. Шалапа //: Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: Зб. матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції, [упор. В.С.Нечитайло], Київ, 19 травня 2016 р. – К. : НАКККіМ, 2016. С. 203–209.

27. Шалапа С. Взаємодія хореографії і спорту як фактор становлення пластичного мистецтва XX – XXI ст. /С. Шалапа //: Всеукраїнська наук.-теорет. конф. Інтерпретація як інструмент культурологічного дискурсу. 2–3 червня 2016 р. – К.: ІК НАМ України, 2016. – 132с., С. 117 – 120.

28. Шалапа С. Взаємопроникнення хореографії та спорту – одна з умов сучасного розвитку хореографічного мистецтва /С. Шалапа //: Хореографія XXI століття: мистецький та освітній потенціал : зб. матеріалів Всеукр наук.-практич. конф. [упор. А. М. Підлипська, ред. Ю. В.Трач], м.Київ, 15-16 квітня 216 р. – Київ: КНУКіМ, 2016. – 304 с. С 206 – 211

29. Шалапа С. Цілі та завдання курсу «Методика роботи з хореографічним колективом» /С. Шалапа //: Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: матеріали III Всеукраїнської науково-

практичної конференції Київ, 19 травня 2015 р. – К. : НАКККіМ, 2015. С.124–127.

30. Шалапа С.В. «Теорія і методика викладання спортивного танцю», підручник для викладачів-хореографів закладів вищої освіти./С. Шалапа//: Взаємодія хореографічного мистецтва і спорту в освітньому процесі: досвід, проблеми, перспективи : Зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції [упор. С.В. Шалапа], Київ, 21–23 березня 2019 р. Київ : НАКККіМ, 2019. С. 94 – 97.

31. Шалапа С.В. «Теорія і методика викладання спортивного танцю», підручник для викладачів-хореографів закладів вищої освіти/Матеріали 1-го Міжнародного симпозіуму з інтелектуальної економіки, управління та освіти, 20 вересня 2019. Вільнюський технічний університет імені Гедімінаса. Вільнюс: 2019. С. 360 – 363.

32. Шалапа С.В. DENISHAWN – перша професійна академія танцю modern /С. Шалапа //: Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: Зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції, [упор. В.С.Нечитайло], Київ, 19 травня 2017 р. – К. : НАКККіМ, 2017. С. 41–45.

33. Шалапа С.В. Martha Graham – засновниця творчої школи та нової танцювальної техніки початку ХХ сторіччя /С. Шалапа //Культура – текст – особистість:українські перспективи: зб. тез доповідей Всеукраїнської наук.-теор. Конф., Київ, 1-2 червня 2017р. – К.: ІК НАМ України, 2017. С. 176 – 178.

34. Шалапа С.В. Витоки та перспективи українського фольклорного танцю. Дистанційний науковий круглий стіл «Архаїчні корені української етнокультури та культурні практики сьогодення». 20 листопада 2022р. [сайт]. URL: http://icr.org.ua/wp-content/uploads/2022/11/Program_RT_2111_2022.pdf

35. Шалапа С.В. Вплив спортивно-гімнастичного руху на мистецтво хореографії: початок ХХ століття /С. Шалапа //: Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. – К. : Міленіум, 2017. – № 3. С. 179 – 185.

36. Шалапа С.В. Етапи становлення особистості українського балетмейстера, педагога, керівника хореографічного колективу В. С. Білошкурського. 100 років української культури в екзилі : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, Київ, 9–10 грудня 2021 р. Київ : НАКККіМ, 2021. 179-186 [сайт]. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Konferencii/Konferensiya_100__rokiv_ukrainskoi_kultury_v_ekzyli.pdf

37. Шалапа С.В. Контроль і самоконтроль при виконанні вправ сучасного спортивного танцю. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : зб. матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 21 травня 2020 р. Київ : НАКККіМ, 2021. 216 с.

38. Шалапа С.В. Нова стилістика в мистецтві хореографії: початок ХХ століття / С. В. Шалапа //Культура і сучасність 2017. № 1. С. 163–168. [сайт]. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kis_2017_1_31

39. Шалапа С.В. Сучасний танець – фабула перетворень /С. Шалапа //: Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: Зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, [упор. О.А.Верховенко], Київ, 18 травня 2018 р. Київ : НАКККіМ, 2018. С. 41–45.

40. Шалапа С.В. Творча ретроспектива народного ансамблю танцю «Зорецвіт» м. Кременчук Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : зб. матеріалів Ч.2 V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ : НАКККіМ, 2020. 216 с.

41. Шалапа С.В. Фольклорно-етнографічний хореографічний матеріал, як перспектива української культури./С. Шалапа//: Хореографічна культура і освіта : проблеми та перспективи : Зб. матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції, Київ 30 квітня – 1 травня 2019 р. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова , 2019. – С. 108 – 112.

42. Шалапа С.В. Хореографічна освіта: виникнення, становлення, види та форми. Культурні доміанти XXI століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. С. 51-53 [сайт]. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/Vydannia/konferentsii/2022_Kulturni_dominanty_20_stolittia_mystetska_osvita.pdf

43. Шалапа Світлана. Володимир Білошкурський. Життєвий і творчий шлях. Київ: Видавець Олег Філюк, 2019. – 246 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

44. Анатолій Кривохижа 95 років [сайт]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=WAch2a3ovpQ>

45. ГАЛА-КОНЦЕРТ переможців VII фестивалю-конкурсу ім. Павла Вірського [сайт]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=kw40sM_r6qM

46. Книга "Володимир Білошкурський" [сайт]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ZFihBgeEthY>

47. Павло Вірський геній танцю [сайт]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=jTySsmTSeYU>

48. ПАВЛО ВІРСЬКИЙ. НАРОДЖЕННЯ ТАНЦЮ.[сайт]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=O3NX8MEFUnQ>

49. Презентація підручника «Методика виконання альтернативних видів сучасного танцю» [сайт]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9QrWle4mTm8>

50. Презентація підручника «Теорія та методика викладання спортивного танцю» [сайт]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3XAijUa5zn4>

51. Фільм Володимир Білошкурський [сайт]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9LD0dYtAZW4>

52. Хореографи України 1 частина / Ukrainian choreographers 1 part (English subs) [сайт]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=haNuHnRCMsw>

53. Хореографи України 2 частина - Гомон, Балог, Клоков, Вантух. [сайт]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=_jxWlGB9kwo

